

بنیان‌گذار جراحی نوین در شهر مشهد؛ مرحوم پروفسور روش (عبدالله) بولون

شهر مشهد از جمله شهرهایی است که علم پزشکی در آن تاریخچه دیرینه دارد و پزشکان فرهیخته بسیاری در ادوار مختلف در این شهر خدمت کرده‌اند. اولین پزشکان شهر مشهد یا در مدرسه دارالفنون و یا در خارج از کشور برای کسب علم جدید تحصیل کرده بودند، اگرچه پزشکان زیادی نیز از کشورهای مختلف در این حوزه مشغول به فعالیت بودند. دارالشفای آستان قدس رضوی اولین مکانی بود که جراحی در آن انجام شد و از دکتر شیخ حسن عاملی به عنوان اولین جراح یاد می‌شود. پس از افتتاح بیمارستان امام رضا (ع) و فعالیت بخش جراحی آن، پذیرش بیمار آغاز و دکتر معاضد، دکتر رضا سالاری، دکتر فخرالدین محلاتی و دکتر پرویز معین افشار اولین جراحان در این بخش بودند. حضور جراحان نامی مانند دکتر بوتاروی فرانسوی و دکتر بولون بلژیکی شایان توجه است. آغاز به کار دانشگاه علوم پزشکی مشهد روزنه‌ای جدید در افزایش نیروهای متخصص و توسعه بخش‌های مختلف بیمارستانی از جمله بخش جراحی بود. دکتر اهرابی‌نژاد، دکتر رفیعی، دکتر امیر شیبانی، دکتر ابطحی، دکتر توکلی‌زاده، دکتر صدری‌زاده، دکتر شاهوردیانی، دکتر شاملو، دکتر یغمایی، دکتر شهیدی و دکتر معتمدی از جمله پیشکسوتان اولین گروه جراحی مشهد بودند.

جراح مسیحی که مسلمان شد

پروفسور روش بولون در سال ۱۹۲۱ در شهر کاین گویان فرانسه واقع در شمال برزیل به دنیا آمد. در سال ۱۹۳۶ در دانشگاه بروکسل در رشته پزشکی پذیرفته شد و شش سال بعد به عنوان دستیار افتخاری پروفسور دوهان مشغول به فعالیت شد. دکتر بولون در محضر اساتیدی چون پروفسور دانی، پروفسور کورین، پروفسور مارتن و پروفسور دوهارون کسب علم نمود. در سال ۱۹۵۵ با تلاش و همکاری دکتر حسین اسدی و دعوت وزارت ایران به مشهد عزیمت کرد و اولین قرارداد آستان قدس رضوی با ایشان در سال ۱۳۳۴ به مدت سه سال به منظور خدمت در بیمارستان امام رضا (ع) در بخش جراحی بسته شد. مشکلات موجود در بخش جراحی در آن زمان مانند نبود سیستم پرستاری صحیح و سرپرستار، کمبود بانک خون، فقدان متخصصین رشته‌های مختلف جراحی، کمبود و نقص تجهیزات و وسایل جراحی توجه پرفسور بولون را جلب و منجر به تلاش بیشتر ایشان برای برطرف کردن نواقص و توسعه بخش

جراحی شد. نتیجه مساعدت‌ها و اهتمام ایشان پایه‌گذاری جراحی نوین در بیمارستان امام رضا (ع) مشهد، برای اولین بار در ایران، بود. پروفسور بولون ۱۱۹ مقاله علمی در مجلات جراحی فرانسه، بلژیک، لبنان و ایران به چاپ رساند. برای اولین بار اسپلنوپورتوگرافی را با روش خاص خود انجام داد. سپس، پروفسور لژ از این رویه در کشور فرانسه استفاده کرد و آن را بین‌المللی ساخت. مطالعات عمده بولون درباره کیست هیداتیک، سل اعضای مختلف، بیماری کیسه صفرا، مجاری صفرا، زخم‌های معده و اثنی عشر بود. ایشان فردی انسان‌دوست، متعهد و کمک‌رسان مستمندان بود و حدود ۱۵ سال به عنوان رئیس بخش جراحی در بیمارستان امام رضا (ع) خدمت نمود. روش بولون در اواخر عمر خود در محضر آیت‌الله سبزواری مسلمان شد و نام عبدالله را برای خود برگزید. سرانجام، پس از سال‌ها تلاش بی‌وقفه و کمک به نیازمندان و بیماران در ۱۴ مرداد ماه ۱۳۴۸ به دلیل سکت قلبی در گذشت و در خواجه‌ربیع مشهد به خاک سپرده شد.

لطفاً به این مقاله از ۱ تا ۲۰ امتیاز دهید و به شماره پیامک مجله (۰۳۰۰۰۷۸۳۸) ارسال فرمایید.

نحوه امتیازدهی: امتیاز-شماره مقاله

کد مقاله: ۷۳۱۱